

Briuselis, 2025 m. rugsėjo 30 d.
(OR. en)

13357/25

RECH 413
COMPET 932
IND 379
MI 701

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2025 m. rugsėjo 30 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 12821/25

Dalykas: Mokslinių tyrimų ir inovacijų svarba įgyvendinant ES startuolių ir veiklą
plečiančių įmonių strategiją
– Tarybos išvados (patvirtintos 2025 m. rugsėjo 30 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos *Tarybos išvados dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų svarbos
įgyvendinant ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategiją*, kurias Taryba patvirtino 2025 m.
rugsėjo 30 d. įvykusiame 4119-ajame posėdyje.

TARYBOS IŠVADOS DĖL MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR INOVACIJŲ SVARBOS
IGYVENDINANT ES STARTUOLIŲ IR VEIKLĄ PLEČIANČIŲ ĮMONIŲ STRATEGIJĄ

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA

- savo 2022 m. gruodžio 2 d. išvadas¹ dėl Naujosios Europos inovacijų darbotvarkės, kuriose pripažįstama, kad novatoriški startuoliai ir MVĮ yra pagrindiniai subjektai pertvarkant Europos ekonomiką ir kad reikia gerinti galimybes gauti finansavimą veiklos plėtimui;
- savo 2024 m. gegužės 23 d. išvadas² dėl žinių valorizacijos, kaip priemonės atspariai ir konkurencingai pramonei bei strateginiam savarankiškumui atviros ekonomikos sąlygomis Europoje užtikrinti, stiprinimo;
- savo rekomendaciją dėl 2025–2027 m. EMTE politikos darbotvarkės³, kurioje išdėstyti su startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategija susiję veiksmai, pavyzdžiui, susiję su žinių valorizacija, mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūra, tvaria mokslinių tyrimų srities karjera, lyčių lygybe ir įtraukumu, pramonės transformacija arba mokslinių tyrimų vertinimo reforma;
- 2025 m. birželio 26 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas⁴, kuriose palankiai įvertinta Komisijos ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategija ir raginama skubiai pradėti įgyvendinimo darbą,

ATKREIPDAMA DĖMESĮ Į:

- 2024 m. balandžio mėn. E. Lettos pranešimą „Daug daugiau nei rinka“, kuriame pabrėžiamas poreikis stiprinti finansinę paramą startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms;

¹ Dok. 15602/22.

² Dok. 10182/24.

³ OL C, C/2025/3593, 2025 6 30.

⁴ Dok. EUCO 12/25.

- 2024 m. rugsėjo mėn. M. Draghi pranešimą „Europos konkurencingumo ateitis“, kuriame pabrėžiama, kad Europoje yra daug talentingų tyrėjų ir verslininkų, tačiau trūksta dinamiskumo tam, kad novatoriškos idėjos virstų komercine sėkme, ir kad jos bendrose mokslinių tyrimų ir inovacijų programose reikia gerinti sąlygas proveržio inovacijoms;
- 2024 m. spalio mėn. M. Heitoro pranešimą „Suderinti, veikti, spartinti“, kuriame raginama didinti Europos konkurencingumą pasaulyje skatinant poveikį turinčius mokslinius tyrimus, inovacijas ir veiklą plečiančias įmones ir vengiant verslo protų nutekėjimo ir neišnaudotų galimybių vietinėje Europos ekosistemoje;
- programos „Europos horizontas“ tarpinio vertinimo⁵ rezultatus, kurie rodo, kad, nepaisant to, jog MVĮ skiriama 20 % viso finansavimo, nuolatinis finansavimo trūkumas veiklos plėtimo etape kartu su žinių valorizacija tebėra iššūkis.

PLATAUS UŽMOJO STARTUOLIŲ IR VEIKLĄ PLEČIANČIŲ ĮMONIŲ EKOSISTEMA EUROPOJE

1. PALANKIAI VERTINA startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategiją, kuri yra svarbus žingsnis stiprinant Europos konkurencingumą ir skatinant inovacijas. PABRĖŽIA, kad reikia skubiai imtis suderintų ir ryžtingų veiksmų siekiant panaikinti inovacijų diegimo atotrūkį nuo pasaulinių konkurentų ir pačioje Sąjungoje, užtikrinti nuolatinę didelę gerovę, ekonominį saugumą ir strateginį savarankiškumą, kartu išsaugant atvirąją ekonomiką Sąjungoje. PRIMENA sudėtingą dinamiką inovacijų ekosistemose – reikia, kad dalyvautų daug vertės grandinės dalyvių, ir reikalingi tinkamai veikiantys grįžtamojo ryšio ciklai nuo novatorių iki mokslinių tyrimų. PABRĖŽIA, kad pažanga EMTE struktūrinės politikos ir EMTE veiksmų srityse gali labai padėti siekti Startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategijos tikslų;
2. RAGINA Komisiją, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, skubiai pateikti paprastas ir praktines startuolių, veiklą plečiančių įmonių, vidutinės kapitalizacijos įmonių, novatoriškų įmonių ir sunkumų patiriančių įmonių apibrėžtis. PRIPAŽIŠTA būsimų apibrėžčių svarbą reguliavimo ir finansavimo tikslais. PRIMENA Komisijos užmojus mažinti biurokratizmą, susijusį su reglamentais ir ataskaitų teikimo reikalavimais, supaprastinti jų praktinį įgyvendinimą ir sumažinti administracinę ir ekonominę naštą suinteresuotųjų subjektų, visų pirma MVĮ, naudai;

⁵ Dok. 8526/25.

3. PRIPAŽĮSTA veiksmiais visais valdžios lygmenimis grindžiamo požiūrio svarbą remiant, pritraukiant ir išlaikant startuolius ir veiklą plečiančias įmones Europoje ir įgyvendinant strategiją. PRIPAŽĮSTA, kad daugelis strategijoje nustatytų veiksmų apima ne tik mokslinius tyrimus ir inovacijas (MTI) ir jie bus toliau plėtojami kituose aktuose, kaip siūlo Komisija. Todėl šiose išvadose daugiausia dėmesio skiriama su MTI susijusiai veiklai, siekiant atkreipti deramą dėmesį į šio vertės grandinės segmento svarbą įgyvendinant strategiją.

TVIRTO MTI PAGRINDO SUDARYMAS

4. PABRĖŽIA, kad svarbu užtikrinti finansavimo programų, strategijų ir reglamentų nuspėjamumą ir nuoseklumą, kad startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms ir investuotojams būtų sukurta patikima aplinka, taip sudarant palankesnes sąlygas ilgalaikiam planavimui. AKCENTUOJA, kad reikia skatinti verslumą ir norą rizikuoti, įskaitant teisę žlugti ir iš naujo pradėti po žlugimo. SKATINA startuolius siekti augimo užmojų ir RAGINA Sąjungą ir valstybes nares užtikrinti tinkamas pagrindines sąlygas;
5. PRIPAŽĮSTA, kad stiprios mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemos, sukurtos aukštojo mokslo institucijų ir mokslinius tyrimus atliekančių organizacijų, atlieka svarbų vaidmenį remiant startuolių ir veiklą plečiančių įmonių steigimą ir augimą, suteikiant galimybę pritraukti talentų, prieigą prie esminės infrastruktūros ir susijusių paslaugų. PABRĖŽIA, kad šios ekosistemos yra labai svarbios siekiant išlaikyti, įtvirtinti akademinių įstaigų atžalines įmones ir startuolius, visų pirma giliųjų technologijų įmones Sąjungoje, ir plėsti jų veiklą. Ilgalaikis aukštojo mokslo institucijų, mokslinius tyrimus atliekančių organizacijų ir pramonės bendradarbiavimas tokiose ekosistemose sudaro sąlygas žinių valorizacijai ir perdavimui. RAGINA, be kita ko, Europos universitetų aljansus stiprinti savo veiklą, susijusią su inovacijomis ir žinių valorizacija;

6. PRIPAŽĮSTA, kad taikant dabartines valstybės pagalbos taisykles aukštojo mokslo institucijoms ir mokslinius tyrimus atliekančioms organizacijoms kyla sunkumų siekiant remti startuolius, atsirandančius jų ekosistemose, visų pirma suteikiant prieigą prie paslaugų ir infrastruktūros arba perduodant intelektinės nuosavybės teises šiems startuoliams. REKOMENDUOJA Komisijai ir valstybėms narėms ieškoti sprendimų dabartinėje reglamentavimo sistemoje. PALANKIAI VERTINA tolesnes Komisijos gaires valstybėms narėms dėl valstybės pagalbos taisyklių įgyvendinimo ir PRAŠO, kad šiose gairėse būtų nagrinėjamas esamų valstybės pagalbos taisyklių, susijusių su aukštojo mokslo institucijomis ir mokslinius tyrimus atliekančiomis organizacijomis, įgyvendinimo klausimas;
7. PATVIRTINA, kad aukštojo mokslo institucijos ir mokslinius tyrimus atliekančios organizacijos atlieka pagrindinį vaidmenį užtikrinant pažangius mokslinius tyrimus ir pasaulinio lygio švietimą, kartu skatinant inovacijas, remdamos žinių ir technologijų perdavimą ir verslumą. PABRĖŽIA gerai aprūpintų žinių ir technologijų perdavimo biurų vaidmenį skatinant ir remiant aukštojo mokslo institucijų, mokslinius tyrimus atliekančių organizacijų ir įmonių bendradarbiavimą ir transformuojant mokslinių tyrimų rezultatus į rinkai tinkamas inovacijas ir atskirtąsias įmones. GERAU VERTINA Komisijos planus parengti aukštojo mokslo institucijų, mokslinius tyrimus atliekančių organizacijų ir jų investuotojų licencijavimo, autorinių atlyginimų ir pajamų pasidalijimo bei dalyvavimo valdant įmonės kapitalą intelektinės nuosavybės teisių komercializavimo ir atskirtųjų įmonių kūrimo kontekste planą. PRAŠO Komisijos nustatyti priemones, kuriomis būtų galima sustiprinti mokslinių tyrimų rezultatų, finansuojamų pagal ES programas, panaudojimą Sąjungoje.

8. PALANKIAI VERTINA tai, kad strategijoje daug dėmesio skiriama talentams ir įgūdžiams, ir PRIPAŽŪSTA, kad stipriai startuolių ir veiklą plečiančių įmonių ekosistemai reikia aukštos kvalifikacijos darbuotojų tokiose srityse kaip mokslas, technologijos ir inžinerija, taip pat ekspertinių žinių teisės, prekybos ir finansų srityse. RAGINA valstybes nares ir regionus remti aukštojo mokslo institucijas ir mokslinius tyrimus atliekančias organizacijas, kad būtų stiprinami įgūdžiai inovacijų srityje ir verslumo įgūdžiai mokymo programose ir rengimo programose, kartu gerbiant akademinę laisvę, institucinį savarankiškumą ir nacionalinę kompetenciją. Siekiant socialinio teisingumo ir strateginių investicijų į Sąjungos konkurencingumą ir našumą, labai svarbu panaikinti atotrūkį tarp lyčių. PABRĖŽIA, kad svarbu daryti pažangą siekiant lyčių lygybės ir propaguoti moterų dalyvavimą, verslumą ir lyderystę inovacijų ir startuolių srityje. Įgūdžiai inovacijų srityje ir verslumo įgūdžiai aktualūs ne tik studentams ir akademiniams darbuotojams, bet ir administracijos darbuotojams, atsakingiems už paramą moksliniams tyrimams ir inovacijoms, žinių perdavimui ir valorizacijai aukštojo mokslo institucijose ir mokslinius tyrimus atliekančiose organizacijose. PABRĖŽIA, kad reikia stiprinti gebėjimus, keistis patirtimi ir dalytis gerosios praktikos pavyzdžiais. PAŽYMI, kad tarptautiniai aukštojo mokslo institucijų ir mokslinius tyrimus atliekančių organizacijų tinklai gali atlikti svarbų vaidmenį siekiant šių tikslų. PRIPAŽŪSTA Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) vaidmenį šiame kontekste;

9. PRIMENA, kad iššūkis yra ne tik pritraukti talentus, bet ir padėti ugdyti bei išlaikyti talentus Sąjungoje. PALANKIAI VERTINA Komisijos iniciatyvą „Rinktis Europą“ ir RAGINA Komisiją remtis esamomis programomis ir priemonėmis, pavyzdžiui, programa „Erasmus+“, Europos mokslinių tyrimų taryba (EMTT), programa „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ ir EURAXESS, papildant nacionalines ir regionines kompetencijas ir iniciatyvas. AKCENTUOJA, kad ES nepriklausančių šalių tyrėjai, pritraukti į aukštojo mokslo institucijas arba mokslinius tyrimus atliekančias organizacijas, taip pat turėtų turėti galimybę įgyti verslumo vaidmenis arba įsidarbinti startuoliuose, veiklą plečiančiose įmonėse ar didesnėse įmonėse, kuriuose reikalingos jų ekspertinės žinios. PRITARIA, kad tyrėjų karjera turi būti atlyginama ne tik pagal publikacijų skaičių ir poveikį, bet ir už mokslinę vertę, kurią suteikia jų pastangos perduoti žinias ir jas valorizuoti, komercializuoti jų rezultatus ir įsitraukti į dalijimosi žiniomis dialogą su politikos formuotojais ir piliečiais. PRIPAŽĖISTA pagal Pažangos mokslinių tyrimų vertinimo srityje koalicijos (CoARA) iniciatyvą atliekamo darbo svarbą. PABRĖŽIA, kad šios pastangos turėtų būti dedamos laikantis tinkamų mokslinių tyrimų saugumo apsaugos priemonių⁶. RAGINA Komisiją remtis esamomis paskatomis atlyginti tyrėjams pagal akademinės karjeros plėtros sistemos planą, apie kurį paskelbta, jei planas įgyvendinamas savanoriškai.

PRIEIGA PRIE INFRASTRUKTŪROS IR EKOSISTEMŲ TINKLŲ KŪRIMAS

10. PAKARTOJA pažangiausios, matomos ir lengvai prieinamos mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūros svarbą gerai veikiančiai ir konkurencingai MTI ekosistemai Sąjungoje. PRAŠO Komisijos kuo geriau pasinaudoti šiuo metu atliekamu infrastruktūros kartografavimu ir dalytis rezultatais patogioje naudoti ir reguliariai atnaujinamoje platformoje. PALANKIAI VERTINA siūlomą Pramoninių naudotojų prieigos chartiją, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas Sąjungos ir valstybių narių paramai startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms, kad jie galėtų naudotis atitinkama regionine, nacionaline ar tarpvalstybine infrastruktūra ir su ja susijusiomis paslaugomis. RAGINA Komisiją pasiūlyti, kaip Prieigos chartija turėtų būti įgyvendinama Sąjungos, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis;

⁶ OL C, C/2024/3510, 2024 5 30.

11. PALANKIAI VERTINA idėją stiprinti Europos startuolių ir veiklą plečiančių įmonių centrų tinklaveiką ir bendradarbiavimą, remiantis esamomis iniciatyvomis, pavyzdžiui, Europos universitetų aljansais ir tinklu „Rise Europe“, iniciatyva „Startup Europe“ ir Europos startuolių šalių aljansu (ESNA). PRIPAŽIŠTA, kad, siekiant skatinti ir išlaikyti šiuos centrus, reikia nustatyti nacionalinius, regioninius ir vietos prioritetus ir bendradarbiauti, ir PRIMENA, kad reikia sujungti regioninius inovacijų slėnius visoje ES, kaip nurodyta Naujojoje Europos inovacijų darbotvarkėje. PABRĖŽIA svarbą privačiojo ir viešojo finansavimo indėlį siekiant 3 % BVP tikslo MTP srityje ir RAGINA didesnes įmones bendradarbiauti su startuoliais ir veiklą plečiančiomis įmonėmis ir užmegzti verslo santykius, kad būtų išlaikytos vietos inovacijos;
12. RAGINA Komisiją pasinaudoti skaitmeninėmis technologijomis siekiant skatinti centrų tarpusavio sąsajas visoje Sąjungoje. SIŪLO, kad centrų tinklas dalyvautų toliau nurodytoje dalijimosi geriausios praktikos pavyzdžiais veikloje, kad būtų suderinta parama startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms Sąjungoje: startuolių ir veiklą plečiančių įmonių ekosistemų vystymas, aukštojo mokslo institucijų, mokslinius tyrimus atliekančių organizacijų ir startuolių, veiklą plečiančių ir didesnių įmonių tarpusavio bendradarbiavimas ir atvirosios inovacijos, FAIR duomenų principai, parengiamojo etapo finansavimo valdymas, prieiga prie Sąjungos, nacionalinių, regioninių ir vietos finansavimo sistemų ir jų koordinavimas, taip pat galimybių gauti finansavimą, įskaitant rizikos finansavimą, gerinimas. Tinklas turėtų toliau skatinti Pramoninių naudotojų prieigos chartijos taikymą ir teikti konsultacijas dėl prieigos prie mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūros, dėl intelektinės nuosavybės teisių valdymo ir taikytinų valstybės pagalbos taisyklių. AKCENTUOJA, kad taip pat svarbu teikti tikslingą paramą MVI jų tarptautinimo ir patekimo į pasaulines rinkas srityse, kaip rodo EUREKA tinklo pavyzdys;

13. PRIPAŽĮSTA apribotų bandomųjų reglamentavimo aplinkų svarbą siekiant palengvinti inovacijų patekimą į rinką remiant novatoriškus startuolius ir veiklą plečiančias įmones jiems kuriant ir bandant naujas idėjas, vertinant naujų technologijų, produktų ir sprendimų atitiktį teisės aktams, gerinant mokymąsi reglamentavimo srityje, taip pat teikiant rekomendacijas, kaip įveikti reglamentavimo kliūtis. RAGINA būsimame pasiūlyme dėl Europos inovacijų akto parengti aiškias, veiksmingas ir nebiurokratinės apribotų bandomųjų reglamentavimo aplinkų, įskaitant Sąjungos masto bandomąsias aplinkas, taisykles, kurios derėtų su esamomis priemonėmis ir standartais, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės teisėmis ir aplinkos apsauga. REKOMENDUOJA Komisijai parengti patikimą greito ir veiksmingo apribotų bandomųjų reglamentavimo aplinkų įgyvendinimo metodiką ir procesus.

FINANSINIŲ SPRAGŲ ŠALINIMAS VERTĖS GRANDINĖJE

14. PRIPAŽĮSTA Europos inovacijų tarybos (EIC) vaidmenį remiant novatoriškus Europos startuolius bei veiklą plečiančias įmones ir PALANKIAI VERTINA jos taisyklių supaprastinimus, apie kuriuos paskelbta, ir ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos ketinimą remtis pažangių mokslinių tyrimų projektų agentūros (ARPA) panašia praktika. SUTINKA, kad reikėtų kuo greičiau sumažinti finansavimo veiklos plėtimui deficitą. ATKREIPIA DĖMESĮ į argumentus, kodėl reikėtų įsteigti Veiklą plečiančių įmonių Europos fondą, kuris būtų įsteigtas kaip EIC fondo dalis bendradarbiaujant su privačiuoju sektoriumi, siekiant padėti panaikinti veiklą plečiančių giliųjų technologijų įmonių finansavimo deficitą. PRAŠO Komisijos pateikti daugiau informacijos apie Veiklą plečiančių įmonių Europos fondą ir aiškiai nurodyti jo vietą bendroje finansavimo aplinkoje užtikrinant sinergiją su kitomis Sąjungos priemonėmis, visų pirma programa „InvestEU“, taip pat nacionalinėmis ir regioninėmis priemonėmis. RAGINA Komisiją skubiai pasiūlyti Veiklą plečiančių įmonių Europos fondo struktūrą bei valdymo struktūrą ir finansavimo šaltinius, taip pat strateginius sektorius, kurie turi būti remiami pagal dabartinę daugiametę finansinę programą (DFP), nedarant poveikio deryboms dėl DFP po 2027 m.;
15. PRIPAŽĮSTA, kad, laikantis subsidiarumo principo, pradinio finansavimo etapai, skirti ankstyviesiems etapams nuo idėjos formavimo iki startuolio sukūrimo, turėtų būti užtikrinami nacionaliniu, regioniniu ir (arba) instituciniu lygmenimis. PRAŠO Komisijos, valstybių narių ir regionų valdžios institucijų išnagrinėti sinergiją su atitinkamomis sanglaudos politikos priemonėmis;

16. PRAŠO Komisijos supaprastinti finansavimo priemonių ir paslaugų platformų, skirtų startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms, taip pat studentų, tyrėjų, verslininkų ir darbuotojų judumo priemonių pagal dabartinę DFP aplinką. PRAŠO Komisijos sukurti vieno langelio principu grindžiamą platformą, kurioje paramos gavėjai galėtų efektyviai naudodami išteklius rasti, palyginti geriausias galimybes ir jomis pasinaudoti. Informacija apie nacionalines programas bei prieigos prie jų reikalavimus ir informacija apie išteklius, įskaitant rizikos kapitalą ir kitas privačias investicijas startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms, taip pat turėtų būti kiek įmanoma integruota. AKCENTUOJA, kad siekiant išvengti dubliavimosi yra labai svarbus koordinavimas su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. REKOMENDUOJA Komisijai apsvarstyti galimybę koncepcijos pagrindimo arba rinkos pagrindimo galimybes nustatyti ne tik EMTT ir EIC MTI projektams, bet ir visiems atitinkamiems Sąjungos finansuojamiems MTI projektams. RAGINA Komisiją rasti naujų būdų, kaip didinti informuotumą ir skatinti novatoriškų technologijų naudojimą viešajame ir privačiajame sektoriuose. PASISAKO už proaktyvesnį ikiprekybinių viešųjų pirkimų naudojimą siekiant sukurti viešojo ir privatačiojo sektorių novatorių ir perkančiųjų subjektų sąsajas.

VEIKSMINGAS ĮGYVENDINIMAS

17. RAGINA Komisiją, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, nustatyti besiformuojančias tendencijas, perversmines technologijas ir rinkos nepakankamumą visose Sąjungos, nacionalinėse ir regioninėse programose ir šioms programoms pranešti išvadas. RAGINA Komisiją ir valstybes nares pradėti glaudų dialogą dėl būsimų strateginių prioritetinių programavimo sričių, remiantis surinktais įrodymais;
18. PALANKIAI VERTINA Europos startuolių ir veiklą plečiančių įmonių rezultatų suvestinę, apie kurią paskelbta, ir pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių (PVRR) rinkinį ir SIŪLO išnagrinėti sinergiją su EMTE stebėsenos sistema ir kitomis atitinkamomis priemonėmis. PRAŠO Komisijos įtraukti strateginius PVRR suskirstymus pagal sektorius, taip pat rodiklius, atspindinčius aukštojo mokslo institucijų ir mokslinius tyrimus atliekančių organizacijų indėlį. PABRĖŽIA duomenų prieinamumo bei atvirumo ir aiškios duomenų rinkimo metodikos svarbą. PRAŠO taikyti svorinį koeficientą, grindžiamą gyventojų skaičiumi, kad būtų galima optimaliai palyginti šalis;

19. PRAŠO Komisijos reguliariai teikti ataskaitas valstybėms narėms apie strategijos įgyvendinimą ir PRAŠO Komisijos ir valstybių narių sukurti tinkamą Startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategijai skirtą koordinavimo ir stebėsenos mechanizmą, atsižvelgiant į esamus forumus, pavyzdžiui, EIC forumą, ir siekiant sumažinti ataskaitų teikimo našumą.
-